

PREGÓ

de la

**FIRA I FESTES DE L'ASCENSIÓ
DE GRANOLLERS**

2018

a càrrec de

Roser Soldevila i Estrada

Bona tarda, senyores i senyors.

Benvinguts tots!

En primer lloc volia donar les gràcies a tots vostès per la seva assistència, i al senyor Alcalde Josep Mayoral per haver confiat en mi perquè fos la Pregonera d'enguany. Jo no em sentia mereixedora de tan gran honor però en el fons em va fer molta il·lusió... i aquí estic.

Sóc granollerina i em dic Roser Soldevila i Estrada, sóc nascuda en aquest carrer de Corró aquí mateix, al costat de la Sala Tarafa, fa 73 anys. Sóc filla i néta de pagesos per part de mare i de floricultors per part de pare. La meva professió és la de florista per tercera generació.

De petita, quan tenia 3 anys, vaig estar molt malalta, a punt de morir. Va ser el doctor Salvador Jané qui aleshores em va salvar la vida.

Però jo voldria traslladar-me a la meva infantesa, als meus records de moltes coses, fets i sobretot d'olors. Traslladar-me als meus 5 anys.

Com que era una nena molt delicada i escanyolida, els meus pares no em van portar a la guarderia. Em portaven a casa dels meus avis materns, de fet gairebé vivia allà. Era una casa de pagès: Ca l'Estrada de Canovelles. Avui, aquesta masia ja no hi és, la finca va ser expropiada i enderrocada, i era on ara hi ha aparegut un poblat neolític molt important, cosa que naturalment, en aquells temps no se sabia que existís.

Els meus avis materns, que venien del Pla de Palou, havien comprat aquesta finca, allà pels anys 20, i hi van muntar una gran pagesia. Van tenir 6 fills. La meva mare, la Conxita, n'era la pubilla però hi havia l'hereu... el tiet Jaume que avui compleix 95 anys.

D'aquells temps recordo moltes coses i velles olors. L'aigua, per exemple, que venia d'una mina pròpia, i l'avi fent crestalls de terra per regar les feixes. Les nits en què, amb la meva cosina Angelina, ens estiràvem sobre l'alfals per contemplar el cel estrellat, que aleshores era tan net que una estrella tocava l'altre. Les cols amb les gotes d'aigua de la rosada del matí sobre les fulles, i l'olor de les corts de les vaques i porcs i dels fems que escampaven al camp per llaurar. Aquesta olor durava tants dies, que segons d'on venia el vent, podies saber si els veïns també llauraven.

El gran gronxador a la figuera. Molts arbres fruiters. Els ametllers al costat de la cleda de la casa, i ... una parella de guàrdies civils que descansaven a la seva ombra i que a mi em feien por amb aquella capa i tricorni i el fusell que treia el nas, tot i que deien "*protegemos la finca*" i la iaia els portava un paquetet que jo no sé pas què hi havia. Jo suposo que hi havia ous.

Tinc un altre record. Un gos fidel que també protegia la finca, però estava lligat amb una cadena llarga, molt llarga i feia soroll. Sense llibertat. A mi em feia pena. És tan important la llibertat!

Les gallines i un gall molt dolent... que en feia de despertador. Aquells ous frescos que sortien del nial i ens els passaven pels ulls perquè deia la iaia que reforçava la vista. Un plat amb llet de vaca amb pa i xocolata de la "pedra" ratllada per sobre. Quins esmorzars! Quines olors! Quins records!

Els grans feien esmorzars de forquilla, per tenir força per anar al camp. Mongetes amb cansalada i sempre el porró de vi.

L'era amb el seu paller, batre les mongetes, els matalassers que, una vegada a l'any, estovaven la llana a cops de bastó per refer els matalassos.

El cove ple de begudes i fruita que baixàvem al pou amb una corriola per aprofitar la frescor, ja que no teníem nevera; o quan venien els segadors i els dinars que els portàvem al camp amb un porró i un càntir d'aigua fresca per no perdre la llum del dia, ja que eren treballadors de sol a sol. La verema i l'olor del vi al celler.... i tantes i tantes coses que comporta el ser pagès.

Quin món tan ric i savi!

L'avi sabia el temps que faria mirant el cel, les boires, el vent i el vol dels ocells o les mosques i el neguit del bestiar. Savi. Un home savi.

Una de les coses que més m'agradava i em feia més il·lusió eren el dijous al matí. Encara era molt d'hora quan l'avi i la iaia carregaven el xarret amb totes les coses que hi havia per anar a vendre, ous, capons, conills, gallines, pollets, verdures de l'hort... Recordo algun dia, mentre carregàvem, una veu llunyana que cridava:

"*Peyaireee... Pey de Conill!*" i la iaia deia: "*Vés i digues-li que avui no en tenim, que ahir no vam matar cap conill*".

Baixàvem per la carretera nova cap a Granollers amb aquella egua rossa que feia ballar la cua amb el so dels picarols. I si s'aturava, l'avi cridava "*Oskeii!*" i ella corria més per arribar al Mercat.

El Mercat de Granollers

Ah, quin mercat tan important! Gairebé mil·lenari!

Tota la pagesia de la comarca venia a Granollers perquè era el mercat més important, i encara ho és.

Venien pagesos del pla de Palou i del pla de Llerona. Els de Can Ferran, de Cala Piua de Canovelles, de Cal Músic de Marata, can Burgès de Santa Eulàlia i molts més que no recordo.

Aparcaven els carros i cavalls aquí mateix, al carrer Comtes de Bell-lloc, quan encara el carrer era de terra. Si en comptes d'haver-hi la fàbrica de sifons de Ca l'Arnan hi hagués hagut un teatre, hauríem pogut dir "Molta merda, senyors!"

Als cavalls els posaven els sarrons amb les garrofes, aclucalls als ulls perquè no es moguessin i a l'estiu els protegien del sol amb un barret adient.

Tot baixant carrer de Corró avall fins a arribar a la Porxada, trobàvem "El Rengle", que era un tros del mercat dedicat al bestiar petit: conills, pollastres, ous, amb les marmanyeres amb els seus davantals ratllats de color gris, sembla que les vegi encara! La Sió, la Serafina, la Laieta de Marata, cosina del pare, l'Antònia de Palou o la Carmeta de Parets...

Hi havia cases que tenien l'entrada gran per on treien els productes que collien dels seus horts, com can Burres, cal Serrat, can Patates; o can Costa al carrer de les Travesseres que, com que venien roba, havien de posar una catifa perquè sortís el cavall sense embrutar res, ja que el carro el guardaven en un altre lloc i el cavall dormia a casa.

I ca l'Esmolet, un trosset de Can Puntetes, can Garrellet, can Canal de la ferreteria, que treien les seves gàbies per pollets i conills, abeuradors i també els llums de "*carburo*" per quan ens quedàvem a les fosques o anàvem de nit a buscar caragols, després de ploure, amb la tieta Montserrat. Quina olor la terra mullada...!

I ja a la Porxada i els seus voltants, can Sitges que ja venien roba, can Miralles amb les espartenyas, cal Pintaire que era can Barbany, can Tarascó, can Nadal, cal Gras, ca l'Estrany amb els seus cistells, barrets de palla, ventalls o escombres de bruc que eren més grans que jo...

Les cases no tancaven mai la porta del carrer fins a l'hora d'anar a dormir. Fins i tot algunes vegades es quedava oberta tota la nit, a casa meva més d'un cop.

La iaia Carme, quan acabava de vendre-ho tot, amb els diners amagats a la pitrera, anava a buscar el pa a can Sobrevia, a canvi de la farina que l'avi Julià els portava. Canviaven olives per oli, o tot allò que ells no tenien i necessitaven a pagès. Feien intercanvis en espècies: Ja eren comerciants.

Els "burots" es cuidaven de cobrar per posar les parades, que senzillament eren coves, cistells, caixes de fusta amb mocadors de fer farcells.

A la plaça Maluquer s'hi venien els arbres fruiters i planters, que encara s'hi venen i que els pagesos compraven per plantar-los als seus camps.

A la plaça Perpinyà, coneguda encara com a plaça dels porcs, els porcaters, com el senyor Raich, el senyor Concustell, o el Paco de can Justet (sempre amb la seva fària) i molts més, venien porcs, truges, verros i mamellons, i també alguns cabrits.

La plaça Barangé estava plena d'arbres, plataners que feien ombra a l'estiu i deixaven passar la llum a l'hivern. Allà hi trobàvem bous, vaques, burros i cavalls, i fent negocis, als principals tractants: el Mingo de Can Ponet que era el senyor Viaplana, en Federico Font del cavall, el senyor Comes, els "Franciscos" Homs i Cot, can Mogas de la plaça de la Corona i molts altres.

El bestiar que es venia per carn el portaven directament a l'escorxador, situat al carrer Torres i Bages, que avui és una part Teatre Auditori, i que estava dirigit pel senyor Josep Maria Ibáñez, que vivia allà mateix des del 1946 i que es va casar amb la senyora Pepita. Tenien dues filles, l'Anna i l'Imma amb qui anava a jugar amb la meva cosina Anna Maria Soldevila. Aquelles olors també les recordo. I la de les pells que feien assecat amb molta sal i que un cop al mes subhastaven els mateixos tractants a comerciants de Barcelona.

Els veterinaris eren el senyor Llobet i el senyor Tresserras.

El senyor Baldomero de can Patates portava el carro de l'Ajuntament i repartia la carn de l'escorxador a les botigues que la venien.

Amb una encaixada de mans es tancaven els tractes entre homes de paraula.

Un cop acabat el Mercat era habitual anar a menjar "arròs a la cassola", el famós arròs del dijous, a la Fonda Europa, un punt de referència que no pot desaparèixer mai i on també es feien esmorzars "de forquilla", que encara s'hi fan, així com al centenari restaurant de Can Layón, o a can Kiko Puig (desaparegut fa poc).

Però la meva mare i la meva àvia eren unes grans cuineres i feien l'arròs a casa; que bo! Quina flaire! Recordo la meva mare amb una mà a la cintura i l'altre remenant la cassola, cantant el "Salve Regina".

I a dinar de pressa que el bestiar no espera. Però la casa no quedava mai sola, sempre era atesa pel tiet Jaume, la tieta Misericòrdia, o la tieta Montserrat.

La feina del pagès pot semblar monòtona, però no. Els horaris són estrictes, però sempre hi ha coses a fer: venia el ferrer a ferrar el cavall, calia ajudar a néixer una camada de garrins, o el dia de la matança del porc, quan venia la mocadera. Aquella olor també la recordo.

Segar, batre, la verema, munyir les vaques, els vespres d'hivern explicar històries a la llar de foc, l'olor del fum, o a l'estiu prendre la fresca sota la parra amb aquell murmuri d'abelles... i la iaia Carme cantant "les petites formiguetes".

El pagès, aquell home de cara vermella cremada del Sol, de veu forta per les distàncies o per endreçar el bestiar, és bona gent. Es deixa guiar per la natura que és molt sàvia, moltes vegades més que nosaltres i no l'escoltem.

Parlant de Mercats, a casa se'n van casar dos. El de pagès (per part de la meua mare) amb el de la floricultura (per part del meu pare).

La família del meu pare vivia al carrer de Barcelona, núm. 56. La meua besàvia ja hi venia plantetes. Va enviudar, i per recolzar-la, els meus avis amb els seus tres fills, Joan, Isidre i Andreu, el meu pare, es van traslladar al carrer de Corró número 14. Abans, la numeració del carrer començava a Torres i Bages, ara és el número 50.

Jo tinc una factura de l'any 1935, de la *Jardineria Casa Soldevila* del carrer de Corró núm. 14, on deia construcció i conservació de jardins, i confecció de rams i corones, les quals durant més de trenta anys es van servir a la Funerària Encarnat. És una factura, que deia que el jornal era de 10 pessetes, de plantes que cultivaven al pati de la casa. Era un pati petit i sense sortida pel darrere, per això varen llogar un tros de terreny a la plaça de la Muntanya, que també s'hi feia mercat i que després de la guerra se'l va quedar un mosso que tenia el meu pare per continuar venent al Mercat. Era el Ramon, marit de la Serafina, la marmanyera.

A Barcelona van començar els treballs per l'Exposició Internacional que es va inaugurar el 1929. Van demanar professionals i aprenents de diversos oficis, fusters, paletes, jardiniers, per poder construir el Palau Nacional i altres obres com les fonts de Montjuïc, la remodelació de la Plaça Espanya o el pavelló alemany Mies Van der Rohe, preciós i digne de ser visitat.

El meu pare s'hi va apuntar. Era una persona molt inquieta i decidida, tot i que venia d'una família molt senzilla. Recordo que explicava que per anar a Barcelona, s'enfilava als escalons del tren (aleshores els trens no corrien gaire) quan no tenia una pesseta pel bitllet... Ell deia "una pela".

Allà va estar de sort. Va poder treballar amb un equip de bons jardiniers de Barcelona, dirigits per l'arquitecte i dissenyador de jardins Nicolau M. Rubió i Tudurí. Amb ells hi va aprendre moltíssim, van fer els parcs i jardins i va ser una gran experiència.

L'any 1928 van fer l'ornamentació del Palau Real de La Magdalena a Santander, que era la residència d'estiu del Rei Alfons XIII.

Tinc una anècdota que em va explicar 1000 vegades:

Havien assajat com fer la genuflexió a l'arribada del Rei.

El meu pare, que era una mica pocatraça, i a l'hora de la veritat es va entrebancar amb la catifa, i la seva cara va tocar els peus del Monarca. Tot va quedar com una anècdota. Hi havia unes fotografies que en temps de guerra es van cremar per por, però es conserva una "*pitillera*" de plata que el meu pare va regalar al nostre fill Arian i on es pot llegir: *La Magdalena, 1928*, amb l'escut de la casa reial. A casa no som gaire monàrquics però aquest fet em fa il·lusió.

A Barcelona, una seva tieta que venia de Roses, era la minyona de l'actriu Raquel Meller. Vivien a les Rambles.

Portar rams de flors a espectacles, Apolo, Molino, Liceu, li va permetre conèixer grans artistes, i també les floristes de les Rambles, la més gran i que va morir fa poc era "La Mingueta", tota una institució.

Era anar teixint flors i música o art teatral, cosa que a casa hem continuat fent.

Quan es va sentir preparat per la professió va tornar. Feia jardins per famílies benestants de Granollers i rodalia. Primerament anava a treballar amb bicicleta, després amb una moto Guzzi, va arribar a tenir un Renault 4L i finalment un Mehari (que vaig escollir jo).

Els anys 1936 i 1937 va ser regidor a l'Ajuntament de Granollers on va estar amb tres alcaldes, Fàbreges, Rovira i Pere Iglesias, que després va ser un gran amic de la família.

Hi ha una acta del 27 d'octubre del 36 que indica que formava part del partit Acció Catalana de la República, i en una altra, del 8 de novembre de 1937 que explica que era vocal de la comissió de Cultura. Sempre va tenir molt bon tracte amb tothom.

Però estaven en plena guerra civil. El van allistar per fer el servei militar i li va tocar a Roses. Sempre deia que la badia de Roses era un terrible espectacle quan veien caure les bombes de lluny.

El meu tiet Joan, el germà petit del meu pare, tenia una botiga de baster davant la fonda Europa. Va morir dins d'aquesta botiga per la metralla d'una bomba del fatídic bombardeig de Granollers del 31 de maig del 1938, ara fa 80 anys. El meu tiet Isidre va continuar la professió de baster.

El meu pare, amb molts altres joves plens de por, va marxar al camp de concentració d'Argelers, pensant que allà trobarien l'ajuda de França, però només van trobar una platja envoltada per un filat, sense res més, i havien de sobreviure menjant pastanagues robades dels camps veïns... Allà els van oferir marxar a Mèxic com van fer molts catalans que s'hi van quedar i encara hi són.

Però el meu pare tenia la seva promesa aquí. Ell va dir que no havia fet res dolent i que ell volia trobar la seva Conxитета, la pubilla de Ca l'Estrada de Canovelles, que la guerra els havia separat. Volia tornar a casa.

Va arribar al carrer de Corró 14 un capvespre. La meua iaia Antònia que ja havia perdut l'avi Feliu i el tiet Joan, per fi estava contenta perquè ja tenia els dos nois a casa. Però a la matinada van trucar a la porta.

I com diu la cançó:

"Què volen aquesta gent que truquen de matinada?"

Eren dos guàrdies civils i un seu amic, el "pessetones", que l'anaven a fer pres.

Pres polític. Les coses sembla que no han canviat gaire... oi?

Va passar uns mesos a la presó Model de Barcelona, però ell era un home bo. Per bona conducta va sortir de la presó. A les presons només hi hauria d'haver criminals, lladres i estafadors i violadors.

Tinc un document que m'ha proporcionat l'Arxiu Municipal, i on quatre ciutadans de Granollers, els senyors Josep Jonch, Francesc Canal, Joan Sitges i Josep M. Montagut, i l'alcalde d'aleshores, el senyor Francesc Sagalés, avalaven al meu pare davant de *Capitanía General* informant que:

"... *no se le conoce ningun hecho punible*"

Famílies benestants de Granollers li van donar feines de jardins, també feia alguns rams de núvia i venia les flors que ells collien. L'Ajuntament li va donar feina de jardiner.

Li van deixar un camp al carrer dels Caputxins, ara Agustí Vinyamata, on avui hi ha el parc Torres i Villà, per tenir-hi totes les plantes que farien servir per als parcs i jardins que es van construir.

Jo recordo com feia els jardins del Pavelló petit, la bombonera.

Decorava envelats amb flors de paper i garlandes, rams per l'Església i pels "passos" de Setmana Santa.

L'Andreu i la Conxita van parlar de casament a finals del 40, El 25 de gener del 1941 va morir d'un infart la iaia Antònia, havia patit massa, i el 14 de febrer del mateix any, amb vestit negre de rigorós dol però amb un ram blanc preciós que li havia fet el meu pare, es van casar a l'església de Sant Fèlix de Canovelles.

Van llogar una casa al carrer de Corró 43, aquí al costat. Era i és una casa amb un gran pati. Semblava una casa de pagès. La meva mare ja era feliç!

Però la marona, molt burgesa ella, li deia "Andreuet, jo no vull anar a vendre als mercats, jo vull una botiga. Obrirem una botiga?".

A finals del 1941 va néixer la meva estimada germana Carme i el 1945 vaig néixer jo un dia explosiu, el mateix dia que van tirar la bomba a Hiroshima.

L'any 1950 vam obrir la botiga. Era Corpus. Es deia "*Floricultura Soldevila. Ramos de novia. Coronas*", aleshores en castellà. Estàvem a la post-guerra. La mare ja era feliç. Ja era comerciant. Teníem botiga!

I ben aviat vam comprar la casa.

Érem molt feliços, amb dificultats econòmiques però també amb molta il·lusió. La mare, el diumenge deia: "Mengem postres o anem al cine?", i la meva germana contestava: "Papa, posem música i ballem?" I el pare decantava la taula i ens ensenyava a ballar polques, *arlesianes* i valsos. La mare feia un dinar tant bo! Era una dona serena i molt intel·ligent. El pare era alegre, savi, treballador, geniüt i molt parlador, encara que de la guerra civil no se'n parlava gaire; havien patit massa i volien esborrar els records.

El meu primer col·legi va ser el "Jardín Infancia", amb les senyoretas l'Antònia Niñerola, l'entranyable Margarita Banús, la Matilde Llobet i la Montse Vilarrodona. Que feliç que vaig ser allà! Encara tinc tantes amigues d'aquella escola!

Més tard vaig fer el Batxillerat, aquí al costat, al "Colegio Oficial de Enseñanza Media", més conegut com "L'institut", dirigit pel Doctor Salvador Llobet; i amb la nostra Biblioteca al costat, aquí on som ara, amb les seves bibliotecàries, l'enyorada senyora Fina Jonch i la senyoreta Angelina Rodríguez. Quins records! Amb el Josep Maria i la Mireia i tota la colla quantes trapelleries hi vam fer! Si els llibres parlessin...

La meva germana Carme era molt bona estudiant, com tots. Jo no ho era tant, però vaig fer el Batxillerat, i vaig tornar al Jardí Infància per estudiar Comerç. I vaig aprendre a portar una casa.

Recordo que vaig fer un examen de taquigrafia a Barcelona, al despatx del senyor Cot. Jo sempre he tingut molta memòria. Doncs mentre dictava l'examen jo anava fent guixots perquè no en tenia ni idea, i a l'hora de "llegir" el treball el vaig dir tot de memòria. I vaig treure molt bona nota!

Jo no vaig fer carrera d'estudis a l'Institut, no, no, però hi vaig fer la carrera de l'amor. Vaig conèixer, fa més de 60 anys, a l'Arian, l'Arian Botey Prat. Érem uns nens, i ja fa 50 anys que ens vam casar.

La nostra filla Laura va néixer el 1968 i és qui ja fa temps porta la botiga. Va tenir tres filles a quina més maca. La Marta, la Roser Borrell i la Joana, filla del Rafa Galera.

El 1971 va néixer el nostre fill Arian, que ha seguit la professió del seu pare de producció en vídeo i hi ha afegit la fotografia. Es va casar amb la Montserrat Homs i van tenir dues filles precioses, la Lola i l'Alina.

La floristeria creixia i Granollers continuava amb el seu Mercat del dijous. Però també, un cop l'any, teníem el mercat més gran de tots:

El Mercat de la Fira i Festes de l'Ascensió! Quina fira!

Es va iniciar el 1943, i al 46, les places del centre ja estaven plenes d'estands d'empreses, comerços, automoció, la fira del bestiar...

Per carrer trobaves bastoneres, es feien partits de "*balonmano*" a la pista del carrer de Tetuan, i sempre venia uns gitanos que feien ballar l'ós pels carrers. La seva olor no m'agradava gens.

I els gegants! Sempre hi eren! Fa 50 anys van néixer l'Esteve i la Plàcida i enguany estrenen vestits nous. Preciosos! Els gegants seran sempre nostres!

Hi havia també la "*Semana del Cine Español*" al cinema Majestic, avui desaparegut i molt enyorat. Hi venien molts artistes, el Fernando Fernán Gómez, l'Analía Gadé, l'Emma Penella, el Manolo Moran, i molts més! El protocol el portava el senyor Lluís Sitges i la direcció artística el senyor Manel Marimon. El cinema era del senyor Masó. Els rams pels artistes els feien a Can Soldevila.

A la parròquia de Sant Esteve, Missa Solemne oficiada pel senyor Rector.

Ball amb l'Orquestra Selecció al Casino, ara estroncat per un Bingo, i sardanes a la plaça, i la gran desfilada del dijous amb genets, carros, xarrets, bous i vaques i carrosses dels pobles veïns.

I m'agradava molt la Banda de Música de la Guàrdia Urbana de Barcelona, amb els seus cavalls, uniformes i plomalls.

I davant de l'Europa, la tribuna amb les autoritats. I després a dinar: Arrós a la cassola.

Però Granollers, com tots els pobles, creixia. I tot això que teníem tan proper es va haver de desplaçar al recinte firal. Per mi, va perdre molt l'encant, però seguim tenint una de les Fires més importants de Catalunya.

El 1977 va venir una crisi industrial molt forta, i una de les empreses que havia sigut modèlica, va haver de tancar amb més de 200 treballadors. Es tractava de l'empresa José Botey S.A., coneguda com a can Botey o TEM, que el meu marit en formava part. Va ser una empresa que en temps de guerra havia acollit tothom. Va ser una ruïna total! I per desgràcia, a aquesta en van seguir moltes més, sobretot del tèxtil, una d'elles va ser Roca Umbert, avui fàbrica de les Arts, i on el meu pare hi havia fet els jardins.

Els meus pares es volien jubilar, però davant la davallada econòmica els vaig demanar per continuar la botiga. I amb el suport del meu pare a la feina i de la meva mare tenint cura dels nostres fills, vaig agafar les rendes, com quan agafava les del xarret de l'avi, i a treballar de valent! Arri... Roser! Tu pots!

Recordo el primer Sant Jordi, el 1977, que amb aquell Mehari carregat de roses vermelles vaig ser la primera a anar a vendre flors al bell mig de la Porxada, amb l'ajuda de la senyora Aurora. A l'any següent em van ajudar el Lambert i la Margaret, els meus cunyats, fins que ens van desplaçar de la Porxada per vendre-hi els llibres.

Es va produir un canvi de dinàmica. L'Arian em va portar a Paris i això em va donar força i idees noves.

Al cap de poc temps vaig obrir una altra botiga, "Les Flors", al carrer de Corró número 1, ja fa gairebé 40 anys.

Amb el temps s'hi va incorporar la meva filla Laura, que avui és una gran professional. Per una mostra, aquí mateix.

El 1976, es va posar en marxa el Festival Internacional de Música al Museu de Granollers, gràcies a l'esforç i ajuda de l'Antoni Cumella i de la seva esposa Agnès Vendrell, així com de l'arquitecte Josep M. Botey que va remodelar la sala per poder fer-hi els concerts. La meva amiga Montserrat Ponsa em va convidar a col·laborar en la realització del festival i fer els rams de flors. Jo ja feia com el meu pare: Rams per artistes. Vam començar amb el Festival Bach, amb músics com Jean Pierre Rampal o Gonçal Comellas.

Actualment fem rams per teatre, música i dansa. Hem col·laborat sempre amb la cultura.

Estar en contacte amb tanta gent sensible va fer que no parés de crear, i fer un ram per la Victòria dels Àngels, per exemple, em recordava quan el meu pare els feia per la Raquel Meller.

Saber entendre que les flors són un missatge, defineix l'ànima d'una floristeria. Missatges que es produeixen tota la vida, des que arribes a aquest món fins que te'n vas.

La forma, la quantitat, els colors, tot té un significat. Moltes vegades, abans de fer un ram, tens una conversa que pot ser confidencial. Es fan rams per una mare, per una amiga, per l'esposa o fins i tot per una amant, i per què no per un senyor? Per descomptat, sempre amb el secret professional.

Si es tracta d'una núvia, li mires les mans, el posat físic, la mirada i amb això coneixes el que li agradaria pel seu casament.

Per un dinar o sopar, a la taula pot haver-hi un ram que l'acariciï, mai tan alt que no puguis veure al que tens al teu davant.

La flaire de les flors a l'exterior no molestarà mai, però en canvi en una taula, habitació o un escenari poden ofendre.

Recordo la soprano Ainoha Arteta, assajant al Teatre Auditori, em va suplicar que retirés de l'escenari un ram de lilius perquè li causava al·lèrgia, tot i que el trobava molt bonic.

Moltes persones diuen que tot això és protocol. Jo dic que és sensibilitat. Un ram ha de tenir un missatge. S'ha de poder llegir.

Tot això ho vaig transmetre a la meva filla Laura i no em va costar gens. Ella venia de l'escola Massana de Barcelona i sempre ha sigut molt creativa. He de reconèixer que jo mateixa he après molt d'ella.

Fa 30 anys que treballem juntes. Bé, jo gairebé ja estic jubilada.

Els anys passen molt de pressa. L'any 92 Granollers va ser ciutat olímpica amb la gran sort de poder construir el pavelló olímpic.

Però el comerç es va paraitzar a tot el país. La davallada era gran.

Un jove emprenedor, en Santi Espina Sayol, va proposar formar una gran associació comercial.

El 1995, un grup de botiguers va consolidar aquesta associació que es diu Gran Centre Granollers.

Em van proposar formar part d'aquesta Associació i vaig decidir pujar al carro del Gran Centre. Sempre m'han agradat els carros...

Durant 10 anys hi vaig col·laborar al màxim a la junta, com sempre.

Se'ns van obrir portes, com l'Ajuntament, la Generalitat o la Caixa de Galícia. Vam aconseguir la nostra targeta, moneda pròpia, millores d'aparadors, dinamització al carrer, donar suport a poder acabar el Teatre Auditori, que des del 2002 és una bona eina de treball per la cultura i la ciutat.

Es va produir l'entrada de l'euro l'any 2000. Apoteòsic! La ciutat bullia amb el lema "Ciutat, Cultura i Comerç" Vam ser referents en moltes ciutats d'arreu d'Europa.

Els comerciants no volíem perdre força. Es van reformar carrers, fent una gran illa de vianants que permetia moltes activitats. Treure cadires al carrer amb el lema "Seu guaita i fes-la petar" i tantes coses més. Però apareixen noves franquícies, noves tecnologies, i l'Euro ens sortia molt car. No va ser fàcil l'adaptació.

Granollers canviava de façana, tancaven botigues de tota la vida, cosa que sap molt greu, però el comerç creixia i creixia fins a arribar al 2007, en què es va produir una nova crisi que alguns sectors encara arrosseguem. I molt!

El petit comerç corre perill, encara es tanquen botigues de proximitat, però l'esperit del botiguer és tan valent...!

Gran Centre, juntament amb altres associacions com la pionera "Del Rec al Roc" des dels 80 i després "Comerç de Dalt" o "La Traca" i altres, sempre tindrem molta força.

Granollers és terra de músics, d'artistes, d'esportistes i també de comerciants. És terra de bona gent.

Com deia el meu pare, no podem perdre les arrels ni la identitat ni la dignitat que ens fa bones persones.

Tenim aire de ciutat però flaire de poble!

Sempre tindrem Mercat!

Fa 59 anys que tenim pregoners que anuncien l'arribada de la Fira i Festes de l'Ascensió.

Enguany sóc jo, la dona pregonera número 15, que us convido a gaudir-ne i a ser-hi feliços.

Gràcies per haver-me escoltat!

8 de maig del 2018

Roser Soldevila i Estrada